

1923-07-12

SENDER

Joakim Skovgaard

RECIPIENT

Thorvaldsens Museum

FACTS

Document type:
Letter

Archive:
Mappe 140 nr. 37

TRANSCRIPTION

Afventer transskription.

Thorvaldsens Museum

I.

SKOVGAARD-MUSEET
Mappe 140 Nr. 37

Angående det brændende spørgsmål, restaureringen af Thorvaldsens Museum ønsker jeg gerne at klarlægge mit standpunkt skriftligt. At en rekonstruktion af decorationen er vanskeligt, og kommer til at stå tilbage for originalen i kunstnerisk henseende, må man være forberedt på. I den Thorvaldsens tid er kunsten svunget mere og mere bort fra nyklassicismens skønne, rene kontur opfattelse, så det for tiden vilde være vanskeligt at finde manden der kan genfremskille Sonnes frise med samme prægt og fine forfælle, som datidens kunstnere, dog er der så stor forskel på udførelsen på Slotsriden og på Kanalriden (Thorvaldsen-faget undtaget) så jeg mener, at nedens Slotsridens niveau næppe nås, kunde Kanalridens måske endda overgå, såvel som den temmelig ringe vadekørdelsfrise i gården. Denne kvalitetsforskel træder ikke i øjnene nu, hvor gidelæggelse og patina har malet det hele sammen til en enhed og skjult svaghedene som dog er såre kendelige på de omhyggelige Rultheringer udførte under Jerndorffs tilsyn. En kommende tid (og jeg tror den kommer) vil kanske atter sætte kontur og klassisk tegning i højsædet, og blive dygtigere til at genfremskille frisen. Som Museet i i øjeblikket står, er det skönt (endog restaureringsforsøg undtagne) men må ses som begyndende ruds. Patinansen forlener det hele med en malerisk charme, farven med en rig skønhed, som vi må glæde os over, så længe vi har den. Men år for år udslættas decorationen, og da den hører til det skønneste danske kunst har frembragt, står man overfor det uafviselige spørgsmål, når skal der gribes ind? når skal museet gøres grundigt stand, og hvorledes? Angående dette spørgsmål er jeg, ikke i tvivl om, at de oprindelige konturer og farver må bruges så vidt de kan findes og frem skaffes. Det er særlig farven jeg her tænker på, for det vil jo medføre en så kraftlig virkning, så mange nu vil det blivets mening, at det er for meget af det gode. Men går man denne vej vil tid og patina gøre harmoni, skønne

alt som tiden går, ligesom den har gjort det; hvis man derimod vil prøve nu at efterligne den nuværende skønne harmoni, vil man komme i kæt med det u-
mulige. Patinaen kan ikke efterlignes og de afslumpede farver vil, tidens løb
ikke have den grundkraft og glød som betinges den kommende tids skønne
patina. Derfor er det mit standpunkt, at man samler alt det materiale
det er muligt at samle til hjælp for en fremtidig restaurering. Dette er afgang
og er et fremtrædende og fortsættende. At man for øvrigt nøjes med at reparerer de
nødvendige steder, for at holde museet varmt og vedlige så længe som muligt
i sin nuværende skikkelse. Men kan kommer det vanskelige, hvad er, så længe
som muligt? "Har det allerede stået i forfald for længe. Noget bliver enige
om dette, jeg tør alligevel ikke være imod restaureringen af gården, som er den
part det vilde være rimeligt at begynde med, og hvor den voldsomme farve-
virkning i alt fald ikke vil gøre den omgivende by. Desuden vil arbejdet
tage tid, og yderligere formodentlig være moden til fornyelse, når gården er færdig.
For så vidt jeg kan se, går færdigheden hurtigere og hurtigere for sig. Et
spørgsmål endnu, og det er, materialer nu så ^{et} gennemprøvet, så vi tør bruge
det? Arkitekt Plummerston mener nej; cementen burde helt forkares og ly-
brække sig ikke benyttes i stedet for, og det er muligt, men i så fald burde der
ikke tåles med fortsatte forsøg. Det vilde være rimeligt at lade mester R. Johansen
fortsætte, men, som Plummerston ønsker, under kontrol. Jeg vilde derfor foreslå,
at han fik mester R. C. Johansen til medarbejder, han er efter min over-
bevisning en i farvekemi, farvevand og han har gammel kendskab til museet.
Begge skulde i første omgang gå ind på at alt tilvundne enkeltheder blev beskrevet
og offentlig udgivet. Foruden cementen er der spørgsmålet, farven; for der er
neppe tvivl om at farvestoffet svækker pudsen, kunde der fremskaffes sand i samme farve
som farvestoffet, og dette brugtes istedenfor, vil deholdbarheden stikket øges. Der siges at den
farvede cement, som nu bruges til afsløring af statuer, kan have sin farve fra det sand der bruges
og er derfor m. holdbare end farveblandet cement. Den pyramide i Kalkes hvidhed
er vist svære at overvinde ^{farve}. Men enten man gør det ene eller det andet, somnes
herlige frist vil forvinde, og da den endnu kunde blive en værdifuld

Thorvaldus m.s.

///

Museumsgenstand, om den opbevarede under tag, vilde jeg på dette punkt
fønlæ, at f. ex. hele slottsidens udsædes og at friseballet der foreløbigt
medbeholdes. Dermed opnåedes, at frisen kunde bevares, og man fik
at se hvorledes et figurløst balle vilde virke. At udsæde frisen, vilde
næppe være pænkent uoverkommeligt, selv i disse tider, hvorimod
det vilde være vanskeliggere at skaffe frisen et værdigt opholdssted.
Et betryggende opbevaringssted indtil videre, vilde dog vel kunne
fendes. Men engang måtte der jo skaffes et værdigt museum, hvor frisen
f. ex. kunde smykke væggene i en vinterhal, og der er min tanke den, at
det øvrige indhold helt eller delvis burde bestå af de Thorvaldsens værker,
som er mindre godt belyste i det nuværende Museum. Det forholder sig
nemlig således, at medens museet i arkitektonisk henseende er ganske ide-
elt bygget og ordnet, så billedhuggerarbejderne i de skønneste rum er plad-
teisk udmærket anbragte, så kommer mange af dem, malerisk set ikke til
deres ret. Jakobstam har fortalt mig, at han på en udstilling i Rom så
Gratiegruppen udstillet i en helt anden belysning, end den museet byder,
og gruppen var som forandret. Belysningen var rigere, man kunde gå
rundt om gruppen, reflekser og haludkysninger kom til deres ret, det var en åben-
baring, og efter jo. mening det skønneste på udstillingen. Jeg er overbevist om at
således vilde det gå adskillige af figurerne, som nu står i den ret ked-
lige platte belysning cellerne her, og hvor figurerne væsentligt gaa
fortra. I gangene ovenpå, hvor figurerne er stillede med ryg på
siden, er belysningen straks meget bedre. Og vilde det være for meget
at gøre alt hvad vi kan for Thorvaldsen, vilde et supplement museum
som tog særlig hensyn til belysning, ikke retop (en skinkesværdi) det
var værd at gøre efter, selv om vi i øjeblikket ikke magter det. Museet burde
bygge i en stille bund i byens nærhed, og hvor mågerne ikke vilde søge det til
looseplads. En rigtig opgave for en arkitekt. Og end godt, at i øjeblikket kan
Lindholm 4-6-1922 denne tanke. Han tænker, men Poulsons blødt det
voldte af
Sommers Friid, er det det vigtigste, Johan Poulson

[illegible]